

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป รายละเอียดได้กล่าวเป็นลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามจังหวัดและตำแหน่งการปฏิบัติงาน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้ากลุ่มสาระฯ ที่ปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2553 จำนวน 93 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ประกอบด้วย จังหวัดและตำแหน่งการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ใน 7 ด้าน คือ ด้านการวินิจฉัยเบื้องต้น ด้านการรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการสร้างทีมงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม และด้านการประเมินผลและติดตามผล จำนวน 45 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของ Likert แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .900

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ส่งถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย และผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 93 ชุด ถึงโรงเรียนที่เป็นประชากรและจะรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้งนี้ใช้เวลา 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผล และหาค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจังหวัดและตำแหน่งการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยภาพรวมและรายด้าน

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามจังหวัดและตำแหน่งการปฏิบัติงาน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

4. รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามในการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการวิเคราะห์ให้ความถี่ จัดลำดับ และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ สรุปผลได้ดังนี้

1.1 การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการตรวจสอบข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการวินิจฉัยเบื้องต้นมีระดับการดำเนินงานสูงสุด

1.2 การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวินิจฉัยเบื้องต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ โรงเรียนมีการจัดแบ่งงานภายในโรงเรียนออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนยอด

นิยมนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการรวบรวมข้อมูล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ ท่านมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และกล่องรับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนยอดนิยมนระดับ

มัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการตรวจสอบข้อมูล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ โรงเรียนมีการกำหนดปัญหาเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงและกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง อยู่ในระดับมาก

1.5 การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนยอดนิยมนระดับ

มัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ โรงเรียนมีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและชัดเจนมีระดับการดำเนินงานสูงสุด

1.6 การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนยอดนิยมนระดับ

มัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการสร้างทีมงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ โรงเรียนมีการจัดตั้งทีมงานชั่วคราวและทีมงานถาวร เพื่อปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีระดับการดำเนินงานสูงสุด

1.7 การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนยอด

นิยมนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ ท่านมีการสร้างความสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคลในโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีร่วมกัน มีระดับการดำเนินงานสูงสุด

1.8 การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนยอด

นิยมนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการประเมินผลและติดตามผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ โรงเรียนมีการนำผลงานที่เป็นจริงกับผลงานที่คาดหวังมาเปรียบเทียบเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางาน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามจังหวัดและตำแหน่งการปฏิบัติงานสามารถสรุปได้ว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามจังหวัดโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งสามจังหวัด มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการประเมินผลและติดตามผล พบว่าโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การ ต่ำกว่าโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลาและจังหวัดปัตตานี

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติงาน ในภาพรวม แตกต่างกัน โดยตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนมีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การสูงกว่า ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน ตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย และตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระฯ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างกัน มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การในทุกด้านต่างกัน โดย ด้านการวินิจฉัยเบื้องต้น และด้านการตรวจสอบข้อมูล ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนและตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การ สูงกว่าตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายและตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระฯ ด้านการรวบรวมข้อมูลและด้านการประเมินผลและติดตามผล ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระฯ มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การ ต่ำกว่าตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน และตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย และด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการสร้างทีมงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การ สูงกว่าตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายและตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระฯ

3. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกเป็นรายด้าน 7 ด้าน ดังนี้ คือ

3.1 ด้านการวินิจฉัยเบื้องต้น มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวินิจฉัย

เบื้องต้น ความถี่สูงสุด คือ การมอบหมายงานให้บุคลากรตามความถนัดและเหมาะสมกับความสามารถ รองลงมา คือ กำหนดนโยบายแต่ละปีให้ชัดเจนว่าจะพัฒนาด้านใด และ ควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างของสถานศึกษา ตามลำดับ

3.2 ด้านการรวบรวมข้อมูล มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการรวบรวมข้อมูล ความถี่สูงสุด คือ ควรจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบ รองลงมา คือ ควรใช้เทคโนโลยีเพียงพอ ทันสมัยในการจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบและชัดเจน และควรใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน ตามลำดับ

3.3 ด้านการตรวจสอบข้อมูล มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการตรวจสอบข้อมูล ความถี่สูงสุด คือ ควรจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล รองลงมา คือ จัดอบรม สัมมนาให้ความรู้แก่บุคลากร และควรมีคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

3.4 ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ความถี่สูงสุด คือ ทุกฝ่ายควรกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจน รองลงมา คือ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน และควรปฏิบัติงานตามขั้นตอนของแผนที่กำหนดไว้ ตามลำดับ

3.5 ด้านการสร้างทีมงาน มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการสร้างทีมงาน ความถี่สูงสุด คือ ผู้บริหารควรให้ขวัญกำลังใจอย่างทั่วถึงไม่เลือกปฏิบัติ รองลงมา คือ ควรมีการจัดตั้งทีมงานให้เป็นระบบและชัดเจนของแต่ละฝ่ายงาน และควรจัดตั้งทีมงานตามความสมัครใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน ตามลำดับ

3.6 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ความถี่สูงสุด ผู้บริหารควรเป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างกลุ่มรองลงมา คือ ผู้บริหารควรจัดการเมืองที่เกิดขึ้นในโรงเรียนเพื่อประโยชน์ของงานส่วนรวม และผู้บริหารต้องหลอมละลายความคิดระหว่างกลุ่มให้หมดไปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน ตามลำดับ

3.7 ด้านการประเมินผลและติดตามผล มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดน

ภาคใต้ด้านการประเมินผลและติดตามผล ความถี่สูงสุด คือ ควรมีการประเมินผลและติดตามผลทุกชั้นตอนอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ จัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลและติดตามผล และผู้บริหารต้องสร้างความตระหนักและชี้แจงผลดีของการประเมินผลและติดตามผลให้มากกว่านี้ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ ศรีละมุด (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษากระบวนการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดยะลา พบว่า กระบวนการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวนุช หละเจียว (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มองว่าโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้คำนึงถึงความสำคัญของการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพราะถือว่าองค์การเป็นสถาบันที่มีคุณค่าและมีความสำคัญในการจัดการศึกษา โรงเรียนจำเป็นต้องดำเนินการให้ทุกคนเป็นคนหมั่นศึกษาหาความรู้ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ อยู่เสมอ มีความเข้าใจทั้งศาสตร์และศิลป์ของการบริหารงาน เพื่อสามารถที่จะดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพหรืออาจเนื่องมาจากผู้บริหาร มีความพยายามอย่างจริงจังในการที่จะพัฒนาองค์การอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารได้นำหลักการบริหารที่ดี หลักธรรมาภิบาล มาใช้อย่างเหมาะสมในการพัฒนาองค์การ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผน กำหนดนโยบาย และจัดวางโครงสร้างสายงาน การบังคับบัญชาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและชัดเจนจึงสามารถบริหารงานและจัดการวางตัวบุคคล ได้อย่างเหมาะสม กับความรู้ความสามารถ ความถนัดของบุคลากร จึงทำให้ทีมงานทำงานได้อย่างมีคุณภาพ

ลดความขัดแย้ง ลดการเมืองในองค์กร สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี และสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นกับองค์กร สนับสนุนให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาองค์กรในยุคใหม่ที่ต้องทันต่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดย สุนันทา เลาหนันท์ (2531 : 74) กล่าวว่า การพัฒนาองค์กร คือความเพียรพยายามในระยะยาวที่จะปรับปรุงสมรรถนะในการแก้ปัญหา และฟื้นฟูองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2545 : 9) กล่าวว่า การพัฒนาองค์กรคือความพยายามอย่างมีแผนและต่อเนื่องเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั่วทั้งระบบ หรืออาจเป็นเพราะ โรงเรียนยอดนิคมระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีปัจจัยภายนอกที่ส่งกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาองค์กรมีน้อย ได้แก่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ดี เอื้อต่อการจัดการศึกษา และพร้อมจะพัฒนาองค์กร ในทุก ๆ ด้านได้เป็นอย่างดี โรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในตัวจังหวัด อยู่ในย่านแหล่งความเจริญ ส่วนตัวนักเรียนก็เป็นนักเรียนที่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มีผลคะแนนสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่าโรงเรียนอื่น ๆ มีเทคโนโลยีสำหรับศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอและทันสมัย มีงบประมาณที่ได้มาจากการสนับสนุนของผู้ปกครอง ชุมชน อย่างมากมาย ส่วนภาวะความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของครู และบุคลากรทางการศึกษามีความปลอดภัยมากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อาศัยอยู่ในชนบท ซึ่งจะไม่ปลอดภัยจากการเดินทางไปทำการสอนนักเรียน จึงทำให้ผลการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนยอดนิคมระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยเป็นดังนี้

1.1 ด้านการวินิจฉัยเบื้องต้น ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนยอดนิคมระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ ท้าวพันแดง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของผู้บริหารโรงเรียนประถม จังหวัดนครราชสีมา ด้านการวินิจฉัยเบื้องต้นมีการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาองค์กร อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวนุช หละเจียว (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 ด้านการวินิจฉัยเบื้องต้น มีการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาองค์กร อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เนรัญชลา หล้าอุดม (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาองค์กรในภาวะความไม่สงบของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะ ของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านการวินิจฉัยเบื้องต้น มีการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาองค์กร อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนยอดนิยมนระดับมัธยมศึกษา มีผู้บริหารต้องผ่านการอบรมตาม โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานและผู้ที่เข้าสู่ ตำแหน่งผู้บริหารต้องผ่านการฝึกอบรม ตำแหน่งผู้บริหารมาก่อน จึงทำให้ผู้บริหารเข้าใจบทบาท หน้าที่ และมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารมากขึ้น โดยมีกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน และการ พัฒนาองค์การอย่างชัดเจน และตระหนักถึงการวินิจฉัยของค์การเพื่อเตรียมรับกับความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังที่ กิติมา ปรีดีดิถ (2543 : 25) ได้กล่าวว่า การจัดองค์การเป็นเทคนิค พื้นฐานในการบริหารงานอย่างหนึ่ง มีลักษณะเป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์การนั้น ๆ ขึ้นมา เป็นการช่วยให้ทราบตำแหน่ง สถานะ และการควบคุมบังคับบัญชาอย่างกว้าง ๆ ทำให้สามารถจัด โครงสร้างเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย วัตถุประสงค์ขององค์การ และ สุนันทา เลาหนันท์ (2531 : 89) กล่าวว่า การวินิจฉัยเบื้องต้น คือ การที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์การและที่ปรึกษา ร่วมกันกำหนดโครงสร้างการพัฒนาองค์การที่ต้องการ โดยการวินิจฉัยโครงสร้าง และหน้าที่ของ องค์การ การวินิจฉัยเบื้องต้นจะช่วยมุ่งเน้นที่ตัวองค์การทำให้ทราบถึงจุดที่ต้องเปลี่ยนแปลงทั้งใน ระบบโครงสร้าง และตัวบุคคล เพราะการวินิจฉัยเบื้องต้น เป็นกิจกรรมลำดับแรกของ กระบวนการพัฒนาองค์การ โดยใช้แม่แบบการสร้างทีมที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนด โครงสร้างการพัฒนาองค์การที่ต้องการเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และ โรงเรียนยอดนิยมนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่มี การจัดแบ่งงานภายในโรงเรียนออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้โรงเรียน ยอดนิยมนส่วนใหญ่มองว่าผู้บริหารได้มีการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาองค์การในด้านวินิจฉัย เบื้องต้นอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานตาม กระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนยอดนิยมนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงยศ โดดเดี่ยว (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการใช้กระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ด้านการรวบรวมข้อมูลอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนยอดนิยมนระดับมัธยมศึกษา มี อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสมกับนักเรียน ครูมีความพร้อม ความสามารถ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ และการเก็บข้อมูลของโรงเรียนส่วนใหญ่จะใช้แบบเก็บข้อมูลตามที่ตั้งสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด หรือตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ได้กำหนดไว้แล้ว โรงเรียนเพียงแต่ดำเนินการให้ทันตามเวลาที่กำหนด และในการรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนยังใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย ดังที่ สุนันทา เลาพันธ์ (2531 : 89) กล่าวว่า การรวบรวมข้อมูลคือการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์การ กระบวนการมนุษย์ในองค์การ บรรยากาศ ปัญหาและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์การ ได้เสนอ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ดังนี้ คือ การตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตโดยตรง และการวิจัยในลักษณะต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ อนุกุล เขียงพุกษาวิทย์ (2535: 32-33) ได้เสนอว่า การรวบรวมข้อมูลมีหลายวิธี คือ การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม การออกแบบสอบถาม สะดวกในการใช้ ผู้ให้ข้อมูลเต็มใจมีโอกาสได้ระบายความรู้สึก การประชุมเผชิญหน้ากันร่วมกันกำหนดปัญหา และแก้ปัญหาาร่วมกัน อาจทำได้หลายวิธี เช่น แบบระดมพลังสมอง แบบการให้ข้อมูลระหว่างกลุ่ม การหาข้อมูลจากผลที่เกิดขึ้น คือการรวบรวมผลงานหรือรายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อให้สะดวกและง่ายในการค้นหาเมื่อต้องการใช้ข้อมูล และมีบุคลากรที่ได้รับมอบหมายโดยตรงในการเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียน โรงเรียนยอดนิยมนิยมระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ก็ยังมีการจัดเก็บข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ได้ทันที และสามารถเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหาร จึงส่งผลให้การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนยอดนิยมนิยมระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการรวบรวมข้อมูล อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการตรวจสอบข้อมูล ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนยอดนิยมนิยมระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ ท้าวพันแดง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารโรงเรียนประถม จังหวัดนครราชสีมา ด้านการตรวจสอบข้อมูล อยู่ในระดับปานกลาง ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวนุช หละเจียว (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 ด้านการตรวจสอบข้อมูล อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เนรัญชลา หล้าอุดม (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาองค์การในภาวะความไม่สงบของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะ ของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านการตรวจสอบข้อมูล อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนยอดนิยมนิยมระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่ จะใช้ตามแบบเก็บข้อมูลตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดไว้แล้ว จึงส่งผลให้การตรวจสอบข้อมูลของโรงเรียน ดำเนินการแบบอย่างง่าย โดยไม่มีการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ หรือครูส่วนใหญ่คิดว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ในคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการทำงานคืออยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อมูลอีก หรือมีวิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ไม่หลากหลาย ดังที่ สุนันทา เลาพันธ์ (2531: 89) ได้เสนอว่า วิธีการตรวจสอบข้อมูลอาจทำได้โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ วิธีการสำรวจข้อมูล และส่งข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งทั้งสองวิธีนี้จะช่วยให้ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลซึ่งกันและกัน มีการเสนอความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในการพัฒนาองค์กร และอาจเป็นไปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญในการตรวจสอบข้อมูล หรือมีวิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ไม่หลากหลาย ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล จึงส่งผลให้การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการตรวจสอบข้อมูล อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ ท้าวพันแดง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของผู้บริหารโรงเรียน ประถม จังหวัดนครราชสีมา ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวนุช หละเจียว (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 ด้านการวางแผนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อับดุลเรี๊าะมัน หะยีปะดอเฮง (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการวางแผนการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพการวางแผนการบริหารการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ซึ่งให้เห็นว่า โรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ได้อย่างเหมาะสมและชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในแผนปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับปัญหาของโรงเรียน สถานการณ์และปัญหาที่จะเกิดในอนาคต และได้มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้แผนล่วงหน้าเพื่อเตรียมรับกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังที่ ประชุม รอดประเสริฐ (2538 : 97) กล่าวว่า การวางแผน

สำหรับองค์การใดองค์การหนึ่งไม่ใช่ทำเพียงครั้งเดียวแล้วหยุด แต่เป็นกระบวนการกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์การ และอุทัย บุญประเสริฐ (2532 : 24) กล่าวว่า การวางแผนต้องกระทำเป็นระบบ เป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เป็นงานที่ครอบคลุมทั้งการจัดทำแผน การนำแผนออกปฏิบัติ หรือบริหารแผน และการประเมินผล และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ สถานศึกษามีคู่มือในการบริหารงานของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งถูกกำหนดมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด โดยให้โรงเรียนแต่ละโรงจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนการปฏิบัติงานประจำปี พร้อมได้ติดตาม กำกับดูแลให้ทุกโรงเรียนมีและใช้แผนในการบริหารงานจึงทำให้การดำเนินงาน ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการสร้างทีมงาน ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวนุช หละเจียว (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการสร้างทีมงาน อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน มีการจัดตั้งทีมงานชั่วคราวและทีมงานถาวร เพื่อปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการจัดตั้งทีมงานโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความเหมาะสมของบุคลากร และสอดคล้องกับบริบทของงาน ซึ่งการสร้างทีมงาน สุนันทา เลาหนันท์ (2531 : 154) ได้กล่าวว่า ถือเป็นเทคนิคการพัฒนาองค์การที่นิยมมากที่สุด เพราะเป็นความพยายามที่จะช่วยให้กลุ่มแก้ปัญหาตนเองโดยการเรียนรู้ การสร้างทีมงานสามารถเพิ่มประสิทธิผลขององค์การ และ อรุณ รักธรรม (2541 : 35) ได้อธิบายว่า การสร้างทีม คือการสร้างกลุ่มใหม่ขึ้นมา เป็นกลุ่มที่มีจิตสำนึก มีวัตถุประสงค์ หรือองค์การสร้างทีมก็คือ การสร้างและการพัฒนาทีมงานเป็นไปเพื่อแก้ปัญหาคความขัดแย้ง และปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน หรือเพิ่มประสิทธิผลในการทำงาน โรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือจากการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นจำนวนมาก ฉะนั้นจะทำให้มีการบริหารงานตามโครงการต่าง ๆ จากทีมงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เป็นประจำ ทั้งโรงเรียนมีจำนวนบุคลากรของโรงเรียนอย่างเพียงพอในการจัดตั้งทีมงาน ส่งผลให้ การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การ ด้านการสร้างทีมงาน อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประพันธ์ ท้าวพันแดง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารโรงเรียนประถมจังหวัดนราธิวาส ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวนุช หละเจียว (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการสร้างความสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคลในโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้บริหารส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันอย่างทั่วถึง เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้กับบุคลากรและมีหน้าที่หลักที่จะเป็นผู้ประสานงานระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ มีเทคนิคการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกลุ่ม ทำให้ความสัมพันธ์ภายในองค์การดีขึ้น สามารถลดความขัดแย้งเกิดขึ้นได้ ดังที่สุนันทา เลานันท์ (2531: 195) กล่าวว่า ปัญหาองค์การที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่ม ส่วนใหญ่เกิดจากความขัดแย้ง และการแข่งขันระหว่างกลุ่มซึ่งส่งผลให้กลุ่มต่าง ๆ มีปฏิกริยาต่อต้านซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ สมยศ นาวิกโร (2547 : 346-347) ที่ว่า ปัญหาระหว่างกลุ่มที่เกิดขึ้น เช่น การปฏิสัมพันธ์ การสื่อสารระหว่างกลุ่มมีน้อย ไม่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน ข่าวสารจะถูกบิดเบือนจากความจริง กลุ่มจะมองเห็นความสำคัญของกลุ่มตน ในบางกรณีมีการประทุษร้ายกันในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องมีการสนับสนุนให้กลุ่มแต่ละกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์แก่กันและกัน เพื่อให้กลุ่มมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน อันจะก่อให้เกิดประสิทธิผลในการทำงาน ส่วนผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จึงส่งผลให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความภาคภูมิใจและคอยเอาใจใส่ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรอย่างจริงจัง เพื่อก่อให้เกิดสายใยผูกพันและเกิดความรัก สามัคคีในหมู่คณะเป็นอย่างดี จึงส่งผลให้การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม อยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการประเมินผลและติดตามผล ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนนิยมระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ทรงยศ โจดเดี่ยว (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการใช้กระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ด้านการประเมินผลและการติดตามผล อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรงค์ กันธิมูล (2549 : บทคัดย่อ) การพัฒนาองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่าการพัฒนาองค์การของผู้บริหาร ด้านการประเมินผลและการติดตามผล อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนเอกชนนิยมระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรเข้าใจและให้ความสำคัญกับการประเมินผลและติดตามผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีการกำหนดวัตถุประสงค์หลักของการประเมินผลและติดตามผลอย่างชัดเจน มีการจัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลและติดตามผล เพื่อชี้แจงผลดีของการประเมินผลและติดตามผล ดังที่ สุนันทา เลานันท์ (2531: 90-91) ได้อธิบายว่า การประเมินผล เป็นการประมาณการว่าผลงานที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยวิเคราะห์ได้จากข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยนำเข้า และเปรียบเทียบกับผลงานที่ปรากฏ แล้วสรุปว่าผลงานที่เกิดขึ้นดีหรือไม่ เป็นที่พอใจ และไม่เป็นที่พอใจอย่างไร ส่วนการติดตามผลนั้นเป็นการพิจารณาว่า ผลงานที่เกิดขึ้นได้รับการยอมรับ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลป้อนกลับ สำหรับเป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานพัฒนาองค์การต่อไป การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนจะต้องมีการประเมินผลและติดตามผล มิฉะนั้นแล้วโอกาสเป็นไปได้มากที่งานจะไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ และอาจจะทำให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานได้ ดังแนวคิดของวัน เดชพิชัย (2535 : 2) ได้อธิบายการประเมินผลว่า เป็นกระบวนการที่เสริมให้”ก้าวหน้า” หรือ “เปลี่ยนแปลง” เป็นไปอย่างมีทิศทาง การพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนนิยมระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะต้องมีการประเมินผลและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ดังเช่น โรงเรียนมีการประเมินผลและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ของนักเรียน แต่ละช่วงชั้น ว่ามีลำดับคะแนนเฉลี่ยมากน้อยเพียงใดในแต่ละรายวิชา โดยโรงเรียนสามารถนำผลการทดสอบมาประเมินผล เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป จึงส่งผลให้การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การ ด้านการประเมินผลและติดตามผล อยู่ในระดับมาก

2. วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตาม

กระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
จำแนกตามจังหวัดและตำแหน่งการปฏิบัติงาน

2.1 การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชน
ระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามจังหวัด โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งสามจังหวัด มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กร
ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการประเมินผลและติดตามผล พบว่า โรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดนราธิวาส มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กร ต่ำกว่าโรงเรียนเอกชน
ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลาและจังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก พื้นที่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ได้แก่ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ภูมิทัศน์ ภูมิอากาศ สภาพแวดล้อม
ความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ บริบท สังคมและวัฒนธรรม ความเป็นอัตตลักษณ์ ความ
หลากหลายทางวัฒนธรรม ศาสนา จนทำให้มีวัฒนธรรมการดำเนินงานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
อยู่ในภาวะการเสี่ยงต่อความไม่สงบ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเหมือน ๆ กัน ทำให้การ
ดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามจังหวัด โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชน
ระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติงาน ภาพรวม
แตกต่างกัน โดยตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนมีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กร
สูงกว่าตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้ากลุ่มสาระฯ เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างกัน มีการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กร
ในทุกด้านต่างกัน โดย ด้านการวินิจฉัยเบื้องต้นและด้านการตรวจสอบข้อมูล ตำแหน่งผู้อำนวยการ
โรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กร สูงกว่า
ตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย และหัวหน้ากลุ่มสาระฯ ด้านการรวบรวมข้อมูลและด้านการประเมินผลและ
ติดตามผล ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระฯ มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กร ต่ำกว่า
ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้าฝ่าย และด้านการวางแผน
ปฏิบัติงาน ด้านการสร้างทีมงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ตำแหน่งผู้อำนวยการ
โรงเรียน มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กร สูงกว่าตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน
หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้ากลุ่มสาระฯ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษา มีผู้บริหารที่มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้ากลุ่มสาระ ฯ มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบข่ายภาระงานที่ต่างกัน มีวุฒิภาวะต่างกัน ระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่ง หัวหน้างานแต่ละงานแตกต่างกัน ต้องรับผิดชอบในการบริหารงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายที่ต่างกัน ส่งผลทำให้มีความเข้าใจบทบาท อำนาจหน้าที่ของการบริหารงานแตกต่างกัน โดยแต่ละตำแหน่งจะเน้นหนักไปตามตำแหน่งงานที่ได้รับมอบหมาย จึงทำให้การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กร จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน พบว่า ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนมีระดับการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรสูงกว่า ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้ากลุ่มสาระ ฯ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การวางแผนการปฏิบัติงาน การกำหนดหน้าที่ ควบคุม ดูแล อำนาจความสะอาดและติดตามผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ส่วนตำแหน่งอื่น ๆ ต้องรับภาระเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้วย จึงทำให้การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน สูงกว่าตำแหน่งอื่น ๆ บทบาทหรือตำแหน่งต่างกัน เป็นสาเหตุทำให้การรับรู้ การตีความข้อมูลและข่าวสารแตกต่างกัน หรืออีกแง่หนึ่งคือ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเข้าข้างตนเอง จากสาเหตุดังกล่าว จึงน่าจะทำให้ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารควรมีการวางแผนให้ครูทุกคนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อช่วยแก้ปัญหาของนักเรียนและสามารถนำความรู้เรื่องการวิจัยมาใช้ในการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.2 ผู้บริหารของจังหวัดนครราชสีมาควรมีการพัฒนาองค์กรในด้านการตรวจสอบข้อมูลและด้านการประเมินผลและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ

1.3 หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ควรมีการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บ รวบรวมและตรวจสอบข้อมูล และด้านการประเมินผลและติดตามผลอย่างจริงจัง เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ตามทัศนะของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาองค์การของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.3 ควรใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้รูปแบบการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In - depth interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง ซึ่งอาจเลือกศึกษาเฉพาะโรงเรียนเอกชนในจังหวัดภาคใต้

2.4 ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่มีผลต่อการพัฒนาองค์การของผู้บริหารสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น เพศ ศาสนา และประสบการณ์ทำงาน